

APROXIMACIÓ A UN CURRÍCULUM PROPI

"EL NOSTRE BARRI"

Mª Assumpció Granero

De vegades la iniciativa de diferents entitats dóna lloc a l'elaboració de projectes i material per a l'experimentació del Currículum. Aquest és el cas de la present Unitat Didàctica, sorgida a partir d'un acord entre la Federació d'Associacions de Veïnats i el Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI), i patrocinada per la Direcció Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència.

Qui no ha treballat amb el seu alumnat el "tema" del barri o la localitat? Gairebé tothom ho ha fet. El tema, que no ha deixat mai de ser actualitat, avui guanya importància, de bell nou, degut a l'actual revisió del Pla General d'Ordenació Urbana de 1985, que canviarà, en part, la fesomia urbanística de la nostra ciutat i dels nostres barris. Per aquest motiu, aprofitant la notícia i la sensibilització de la nostra societat sobre els problemes del medi ambient, l'ecologia, la conservació i la millora de l'entorn, ara és una bona ocasió d'emprendre, amb força, aquesta Unitat Didàctica, a fi de conèixer la història del nostre barri, les seves mancances actuals, les necessitats i aspiracions de la seva gent, i, a la vegada, adquirir consciència que en formam part i que, amb la nostra participació com a ciutadans actius, ajudarem a fer una ciutat millor.

La Unitat consta de les següents parts: Una sèrie de diapositives, un quadern de l'alumna/e, una guia pel professorat i un annex amb plànols, i material de consulta i bibliogràfic; material que serà facilitat per l'STEI als equips docents per a la seva aplicació pràctica a l'aula.

Aquesta Unitat Didàctica va dirigida als alumnes de 7è. i 8è. d'E.G.B. (1r. i 2n. d'ESO), podent ésser adaptada al 2n. Cicle d'ESO i als Centres d'Adults. Està plantejada per ser duta a terme a tots els Centres Educatius de Palma.

És una proposta que, com a nucli de treball, conté activitats variades que s'hauran d'ajustar a la diversitat i a les característi-

ques de l'alumnat. Així mateix, la Unitat, com idea, pot ser extrapolable a altres zones o pobles de Mallorca, adaptant les informacions i les activitats, en tots els casos, a les diferents realitats concretes de cada centre, barri i poble.

Coherent amb la Reforma Educativa en marxa i les seves orientacions psico-pedagògiques, la proposta contempla com a principis: que l'alumnat ha d'adquirir els objectius i continguts programats a partir de les seves vivències, per després generalitzar i extrapolar; igualment contempla que les àrees no són ciències aïllades, sinó que guarden entre si una estreta relació que creim que queda clarament reflectida en els mapes conceptuals de les dues parts de què consta el Quadern de l'alumne/a:

- A) Anam a conèixer el nostre barri, i
- B) Volem millorar el nostre barri.

La part A té un tractament més exhaustiu, de fet és, pràcticament, la totalitat del Quadern de treball de l'alumne/a. Es basa en el Mètode Científic (com a eina de treball dels/de les alumnes per a la investigació de qualsevol tema o qüestió que els ocupi, concretament, en aquest cas, el nostre barri), mètode que l'alumnat aplica als diferents aspectes que vol conèixer de Palma, donant com a resultat la redacció d'un informe on es veuran recollides les seves reflexions i els seus raonaments lògics, que partint d'allò més concret i proper, arriben al més abstracte i general. Aquest informe és el punt de partida de la segona part de la Unitat, que es deixa totalment oberta, on assenyalem, únicament, dues vies d'actuació: primer, conèixer les Institucions i Organismes i, després, incidir-hi per modelar el barri i la ciutat que volem, amb la finalitat de formar ciutadans crítics, desimbolts, que puguin aplicar el que han assolit, a les més diverses situacions del món que els envolta; és a dir, que tinguin facilitat per prendre decisions conseqüents en les qüestions diàries.

Com es veu en els mapes conceptuals (pàg. següent), el treball planteja, fent servir com a eix conductor l'àrea de Ciències Socials, treballar parcel·les de coneixements, (objectius, continguts, tècniques i valors) de Llengua Catalana, Matemàtiques i Plàstica. Dóna cabuda, així mateix, a part dels programes d'altres àrees com Anglès, Tecnologia, Llengua Espanyola, Educació Física, etc., en aquest darrer cas, els professors hauran d'adequar i temporalitzar el pla d'activitats concretes dins l'estructura general de la Unitat. En conseqüència és imprescindible la cooperació i la coordinació, la feina en equip de tot el professorat implicat, rompent, una mica, l'estructura rígida d'horaris i la idea de les àrees enteses com a compartiments tancats, procurant que el resultat sigui un projecte interdisciplinari i coherent sobre l'entorn. En ell l'alumnat és el protagonista del seu procés d'aprenentatge, que serà significatiu, car, a partir del medi, es treballen els continguts i els objectius conceptuals, procedimentals i de valors i actituds. El paper del professorat és el de guia i orientador amb el que aspira a ser una eina divertida, dinàmica i motivadora, i que, àdhuc, potencii el treball en grup de l'alumnat i l'intercanvi d'experiències entre ell, i entre els Centres i els Barris.

L'STEI emprèn, novament, una tasca pedagògica que pretén sigui útil tant a l'alumnat com al professorat i que la seva aplicació a l'aula resulti, a la vegada, fructífera i lúdica. Animam, per tant, tots els equips docents de les diferents escoles de Palma, i dels nivells esmentats, a participar-hi, i proposam les següents fases per a l'aplicació de la Unitat, veure la PLANIFICACIÓ DEL TREBALL a la pàgina següent.

Finalment, agraïm la col·laboració desinteressada de les persones i entitats que ens han facilitat el material per poder confeccionar la Unitat: el Professorat del Cicle Superior del C.P. Anselm Turmeda; la Federació d'As-

sociacions de Veïnats de Palma; l'Ajuntament de Palma, per l'atenció que ens ha dispensat el Departament de Dinàmica Educativa, el Gabinet Tècnic de Revisió del P.G.O.U. la Secció de Població, Demarcació i Divisió Territorial, i la d'Informació Urbanística; l'Institut d'Estadística del Govern Balear; l'Administració Perifèrica de l'Estat; les Entitats patrocinado-

res que ens han proporcionat el temps i l'ajut econòmic necessaris; i, en particular, tot el Professorat interessat que amb la seva col.laboració possibilitarà que la present Unitat Didàctica pugui ser avaluada en la seva justa dimensió, perquè són l'Alumnat i el Professorat que la treballaran els que valoraran la seva adequació i validesa.

Durant la primera setmana de novembre de 1994, es preveu de muntar l'exposició de tot el material confeccionat en els Centres. Us emplaçam, doncs, a recomençar la tasca just en començar el curs. □

Treballam per fer Currículum propi!

